

FOLKBILDNINGEN UTVECKLAR UPPSALA

Vad vi i Studieförbunden gjort 2017
och vad som är på gång 2018

ULB

Uppsala Läns Bildningsförbund

FOLKBILDNING
MÖTEN SOM UTVECKLAR UPPSALA

UPPSALA MUSIKDEMO

MUSIK | DEMOKRATI | FOLKBILDNING

ONSDAG 23/5, 12⁰⁰–23⁰⁰ | UKK, UPPSALA

Uppsala MusikDemo 2018 tog pulsen på Uppsalas musikliv och öppnade för möte mellan forskare, musiker, skivbolagsfolk, bokare, föreningsliv, studieförbund och politiker.

Folkbildningen utvecklar Uppsala

Studieförbunden står för mycket av det som händer i Uppsala. Hela tiden, året runt pågår en mängd olika verksamheter. Mycket av det som görs hörs och syns utåt, annat pågår mer i det tysta. Det alla aktiviteter har gemensamt är att de fångar upp intressen, talang och nyfikenhet hos dem som bor och arbetar här i kommunen.

Som arrangörer får vi många bevis för hur betydelsefulla våra verksamheter är för deltagarna. Det är, till exempel, ingen överdrift att säga att Det svenska musikundret till stor del har sina rötter hos studieförbunden. På de här sidorna vill vi lyfta fram något av det som gjorts under 2017 och vad som är på gång 2018.

Vi menar att kunskap, gemenskap och kultur är viktiga beståndsdelar i varje människas liv. Studieförbunden tillgodoser det behovet. Eftersom vi erbjuder sådant som lokaler, studiematerial, föreningskunskap och ledarutbildning kan Uppsalabor engagera sig och utvecklas tillsammans med andra. Detta är folkbildningen med och bidrar till.

Studieförbunden får ekonomiskt stöd från Uppsala kommun. På de följande sidorna gör vi några nedslag i vad som hänt under 2017 och vad som är på gång 2018.

Siffror och fakta

Var sjätte Uppsalabo i cirkel

Förra året deltog **37 074** enskilda personer i studiecirklar. Det betyder att var **sjätte** Uppsalabo från 13 år deltog i minst en cirkel.

Många cirklar och deltagare

Totalt anordnades **5 769** studiecirklar under 2017. Räknar man in också andra gruppaktiviteter vid sidan av studiecirkarna var det totala antalet deltagare **7 541**.

Konst och musik fortsatt populärast

Musikintresset fortsätter att vara stort, liksom konstitresset. Andra exempel på ämnen med högt deltagarantal är: husdjursskötsel, teater, statsvetenskap, historia, data, svenska, film/foto och friskvård.

Trettioen kulturprogram varje dag

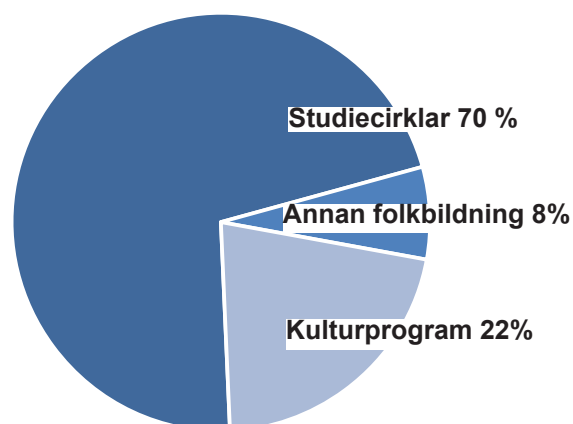
Under 2015 anordnade studieförbunden **11 178** kulturprogram i Uppsala eller **31 per dag** hela året om. Av dem var **6 366** föreläsningar, **2 782** sång- och musikarrangemang samt **783** utställningar.

Om studieförbunden:

- Det finns tio studieförbund i Sverige. Alla är verksamma i Uppsala kommun.
- Studieförbunden i Uppsala län är med i Uppsala Läns Bildningsförbund (ULB), paraply-organisation för folkbildningens organisationer i länet.
- Det gemensamma samarbetsorganet för studieförbunden i Uppsala heter Samstud, (Arbetsgruppen samordnas av ULB.)
- Studieförbunden har olika profil och inriktning.
- Samtliga studieförbund stödjer och samverkar med andra ideella nätverk.
- Statens stöd till folkbildningen ska bidra till att: Utveckla demokratin, möjliggöra för människor att påverka sin livssituation, minska utbildningsklyftor; höja bildnings- och utbildningsnivån samt bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

- **5 769** Studiecirklar
- **37 074** Deltagare i cirklar
- **11 178** Kulturprogram

Studieförbundens verksamhet i Uppsala 2017:

Diagrammet visar fördelningen mellan olika verksamhetsformer i antal studietimmar. En studietimme i cirkel motsvarar 45 minuter. Ett kulturprogram räknas som nio studietimmar.

Våra verksamhetsformer:

Studieförbunden anordnar studiecirklar, kulturprogram och den friare verksamhetsformen Annan folkbildningsverksamhet.

• **Studiecirkeln** är en liten grupp som möts för att lära tillsammans. Många studiecirklar annonseras för allmänheten. Andra ingår i föreningslivets utbildningsverksamhet. En del cirklar startar på initiativ av deltagarna. Varje studiecirkel har en ledare och en studieplan. Deltagarna är över 13 år.

• **Kulturprogram** är offentliga arrangemang av olika slag: föreläsningar, föreställningar och utställningar.

• **Annan folkbildningsverksamhet** är en friare form av folkbildning och kan handla om prova på-dagar eller helgkurser. Verksamheten passar också för deltagare under 13 år.

• **Utöver statsbidragsberättigad folkbildning** bedriver många studieförbund verksamhet med annan finansiering, exempelvis inom utbildnings- och kulturområdet.

I Kulturernas Karneval medverkar deltagare från flera olika studieförbunds verksamheter. Kulturens Bildningsverksamhet är delarrangör. Foto: Elina Nilsson.

VAD HAR HÄNT 2017?

Kulturnatt - Årlig folkfest i Uppsala där studieförbundens verksamhet syns. Foto: Lars Emerius

Festival med kultur i pluralis!

Kulturens bildningsverksamhet är varje år med och arrangerar Kulturernas Karneval, Uppsalas största kulturfest. Kulturens bedriver verksamhet inom musik, dans och teater över hela länet. Förbundet satsar mycket på MR- frågor och har bland annat egna projekt så som "Du Kan, Jag Kan" för ungdomar i utanförskap.

Kulturkompis

Under 2017 har Studieförbundet Bilda fortsatt att utveckla verksamheten Kulturkompis som ger nyanlända och asylsökande möjlighet att gå på kulturaktiviteter med etablerade svenskar. Studieförbundet har arrangerat ett flertal evenemang i samarbete med kulturaktörer och kulturkompisgrupper har skapats på plats. Intresset och deltagandet har varit stort och bidrar till positiva möten mellan människor samtidigt som det sänker trösklar till deltagande i kulturlivet.

Diplomutbildningar

Under 2017 startades flera Diplomutbildningar på Medborgarskolan. Förbundet ser en tydlig trend i mångas vilja att kompetensutvecklas och satsa på en ny karriär. "En diplomutbildning i sitt CV kan innebära nya jobbmöjligheter och

för många även en personlig utveckling inom sitt befintliga yrke." säger Madeleine Puga Landhage, marknadsansvarig Medborgarskolan Uppsala. Mest populärt under 2017 var utbildningen Ekonomiassistent tätt följt av Inredning färg & form.

Studiecirkel för nyanlända läkare och sjukvårdspersonal

Sedan 2016 driver NBV Uppsala län Gotland ett språkkafé för läkare och andra nyanlända som arbetat inom vården i sitt hemland. Satsningen görs tillsammans med Sveriges läkarförbund Uppsala och innefattar även studiecirkel där deltagarna går igenom de olika momenten inför kunskapsprovet för att kunna bli legitimerade läkare också här i Sverige. Deltagarna får dessutom möta föreläsare som kan berätta om hur vårdens olika delar fungerar i Sverige.

Ledarutveckling för personer med funktionsvariationer

"En bra ledare är omtänksam, snäll och har koll på brandsäkerheten". Orden kommer från en av deltagarna på Ledarutbildningen Funkis som Studieförbundet genomförde under hösten. Kursen är en grundläggande ledarutbildning

Studieförbunden ger utrymme för möten mellan nyanlända och etablerade Uppsalabor. Foto: Felicia Sjögren

som ska ges i ett anpassat tempo och upplägg för att passa målgruppen. Studieförbundet Örebro-Värmland har utvecklat kursen och hjälpte till med genomförandet.

Fokus: Stärka fokrörelserna och att ge asylsökande en bra start

ABF i Uppsala län har under 2017 fortsatt med arbetet att utveckla stödet till studieförbundets medlems- och samarbetsorganisationer. Verksamheten syftar till att stärka folkrörelserna och minska klassklyftorna med folkbildningen som verktyg. Studieförbundet har arbetat med studiecirklar, annan folkbildningsverksamhet, kulturprogram, projekt, internationell verksamhet, seminarier, föreläsningar, kurser, teater, musikal, uppsökande verksamhet med mera. Extra fokus har lagts på att ge asylsökande en så bra start som möjligt i Sverige

Populärvetenskapliga föreläsningar om hållbar utveckling - Öppna för alla!

Föreläsningsserien Framtidsakademin arrangeras av Folkuniversitetet i samarbete med Centrum för hållbar utveckling, vid Uppsala universitet. Ett av 2017-års arrangemang var panelsamtalet *Stadsutveckling för vem?* om

den planerade massiva utbyggnaden av området Södra staden i Uppsala. Arrangemanget var välbesökt och publiken deltog engagerat i samtalet.

Muslimska Familjedagarna

Ibn Rushd var deltagare och medarrangör i Muslimska Familjedagarna, som hålls i Stockholm, men lockar besökare från hela Sverige. Familjefesten består av föreläsningar, workshops, kulturarrangemang och underhållning.

Hiphop-projekt i Gränby

Under namnet Elements har ett Sensusprojekt med särskilt stöd från Uppsala kommun vuxit fram kring hiphop-verksamhet i Gränby. En lyckad satsning där engagerade ledare från både musiken och Gränby fritidsgård gör att ungdomarna i området kan koncentrera sig på att skriva musik och växa som människor.

Tekniklyft, kurs i begripligt språk, högläsning, musik, målning och demokratisamtal är några av de satsningar som Studieförbundet Vuxenskolan erbjudit Uppsalaborna 2017..

VAD ÄR PÅ GÅNG 2018?

Uppsala MusikDemo 2018 på UKK

Uppsalas studieförbund samlade kompetenta forskare, arrangörer och musiker till en högkvalitativ temperaturkoll på musiklivet i länet ur ett demokratiskt perspektiv. Ett uppskattat projekt med mycket engagerad publik.

Nyanlända kvinnors möjligheter och tvärfackliga utbildningar

ABF sätter fokus på nyanlända kvinnors möjlighet till utbildning, arbetsmarknad och eget företagande. Tvärfackliga utbildningar genomförs i samarbete med och till gagn för fackliga medlemsorganisationer, samt bland andra Stockholms universitet.

Kultur på gatan

Projektet Kultur på gatan inleds i vår och ger ungdomar i årskurs 9 och språkintruktionsklasser möjlighet att sommarjobba som gaturarstare. Mellan den 18 juni och den 6 juli pågår projektet som ska stärka kulturens värde för medborgarna och ge unga chansen att utvecklas i sitt kulturskapande.

Språkresan går till Uppsala – internationellt intresse för svenska!

Under två veckor varje sommar samlas deltagare från hela världen för att gå intensivkurs i svenska hos Folkuniversitetet i Uppsala. Språkkursen har ett uppskattat helhetskoncept med gemensamma fritidsaktiviteter: Allt från guidade stadsturer till träff på en trivsamt uteservering i den ljusa, svenska sommarkvällen.

Kyrkomusiksymposium i Uppsala-

Svenska kyrkan och Sensus inbjuder 14-16/9 kyrkomusiker från hela landet till tre dagar med temat "Kyrkomusik - kulturarv i rörelse". Symposiumet 2018 är det sjätte i ordningen och brukar samla mellan 700 och 1000 deltagare

Medborgarskolan musiksatsar.

Medborgarskolan satsar på att utveckla musikverksamheten och erbjuder band och grupper att hyra replokal genom sitt musikhus i Uppsala. Målet är att alla, oavsett ekonomiska förutsättningar ska kunna repa i ändamålsenliga lokaler och få stöd i sitt utövande.

Gottsunda ungdomsbokklubb

Genom Gottsunda Ungdomsbokklubb vill Studieförbundet nå nya grupper av unga. Innehållet styrs av deltagarna själva, med stöd av vuxna. De får träna sig i att genomföra vad de planerat, ta ansvar och lösa problem som kan uppstå. Allt för att utvecklas och stärkas i sin identitet. I vår ska gruppen bland annat arrangera en poesikväll på Kulturpunkten.

Seniorluncher och Killmiddagar

Efter #Metoo fortsätter Studieförbundet Vuxenskolan att anordna killmiddagar för lokala politiker runtom i länet. Samarbetet med Stenhagens Kultur- och bildningscentrums seniorluncher fortsätter också. Lunchträffarna med underhållning är mycket uppskattade.

Jag röstar för demokratin

NBV har tagit fram ett studiematerial om demokrati som betonar alla människors lika värde och varför det är viktigt att förstå vad som skapar en fungerande demokrati. Studiematerialet behandlar bland annat demokratis karta och demokratis sårbarhet bland filterbubblor och falska nyheter. Demokratiambassadörer runt om i landet rustar för demokratifester i Våra gårdar.

Studieförbundens verksamhet – Vilka är det som deltar?

Så här säger statistiken

Flera undersökningar visar på positiva effekter för de personer som deltar i studiecirkel. Uppgifterna i tabellerna intill kommer från Folkbildningsrådets årssammanfattning 2017. Mer om statistiken för studieförbunden kan hämtas på SCB:s hemsida här: <https://www.h6.scb.se/stuv/>

Civilsamhället och folkbildningen

Mycket av det som händer i Uppsalas kulturliv är en direkt följd av aktivt samarbete mellan studieförbunden och hundratals föreningar och nätverk. Vi är bland annat glada åt den positiva respons vi fått för våra insatser i verksamhet för asylsökande och det intresse vi rönt från nationella projekt som demokratiprojektet #Vimåsteprata. Vi menar att ett starkt civilsamhälle med många föreningar är en viktig del i samhällsbygget; något som bidrar till aktivitet, samhörighet och

Arret #Vimåsteprata gjordes i samarbete med Litteraturcentrum, Studieförbunden i samverkan och Uppsala Stadsbibliotek. Foto: ULB

Projektet Bygga förening, bygga kompetens, bygga broar – bygg upp dig själv

Detta 1-åriga projekt för att främja romsk inkludering har bedrivits sedan augusti 2017. Samverkanspartners i projektet är ULBs medlemsorganisationer; Antidiskrimineringsbyrån i Uppsala (som har studieförbundet Sensus som huvudman); Uppsala kommun; Folkrorelsearkivet samt Kontakten i Gottsunda.

Sveriges tio studieförbund bedriver varje år en omfattande verksamhet

Under 2017 arrangerade de tio studieförbunden cirka 272 000 studiecirkel med totalt 1,7 miljoner deltagare, varav 637 113 unika personer, cirka 376 500 kulturprogram med närmare 20 miljoner besökare/deltagare och cirka 70 000 arrangemang i annan folkbildningsverksamhet med 872 000 deltagare, varav 462 694 unika personer.

23% av cirkeldeltagarna 2017 var nya deltagare. Det innebär att de ej deltagit 2014-2016. Motsvarande siffra för så kallad "annan folkbildningsverksamhet" är 32 procent. Sammantaget deltog 955 108 unika individer i studiecirkelverksamhet

Källa: Folkbildningsrådets årssammanfattning 2017

Vilka är deltagarna?

Unika studiecirkeldeltagare 2017 efter ålder och kön:

- 62 procent kvinnor/431 482 kvinnliga deltagare
- 38 procent män/267 274 manliga deltagare
- Båda könen: <25 år: 14 procent
25–44 år: 24 procent
45–64 år: 25 procent
>64 år: 37
- Andel utrikes födda deltagare: 20 procent
- Andel deltagare med funktionsnedsättning: 7 procent
- Antal asylsökande och nyanlända som bor i anläggningsboende som deltagit i särskilda folkbildningsinsatser: Vardagssvenska: 19 720 ; Svenska från dag ett: 28 594
- Antal deltagare i studieförbundens kulturprogram: 19 799 200 deltagare; 55 procent kvinnor/45 procent män.
- Studieförbundens kulturprogram:
Antal kulturprogram: 376 506
Andel kulturprogram av samtliga evenemang 53 procent

Källa: Folkbildningsrådets årssammanfattning 2017 och siffrorna avser nationella mätningar.

Vilka är Studieförbunden i Uppsala?

NBV är ett partipolitiskt neutralt och religiöst obundet studieförbund. Vår verksamhet är fri och frivillig och vilar sedan 120 år på idéerna om nykterhet, demokrati och bildning. Vi vill stärka alla människors lika värde, ge verktyg för föreningsfrihet och rätten att uttrycka sina åsikter.

www.nbv.se/Avd/Uppsala-Gotland

Kulturens Bildningsverksamhet bedriver uteslutande folkbildning inom kultur – sång, musik, dans, teater, bild och form. Kulturens drivs med och för kulturutövare. Vi finns i hela landet och är partipolitiskt och religiöst obundna.

www.kulturens.se

Studieförbundet Bilda har livsfrågor i fokus. Med kultur och bildning i olika former vill vi bidra till att människor möts och nya perspektiv skapas.

www.bilda.nu/upsala

Medborgarskolan är ett studieförbund med humanistisk värdegrund. Vår verksamhet formas av individen i dialog och genom samverkan med andra. Vi arbetar för en ökad öppenhet och kulturell mångfald.

www.medborgarskolan.se/Uppsala

Studiefrämjandet är ett politiskt och religiöst obundet studieförbund med särskild inriktning på natur, djur, miljö och kultur. Vårt stöd till lärande i föreningar, nätverk och organisationer utvecklar och förnyar det lokala förenings- och kulturlivet.

www.studieframjandet.se/upsala

ABF är partipolitiskt och religiöst obundet, men vi arbetar aktivt som radikal idérörelse i överensstämmelse med arbetarrörelsens grundläggande värderingar.

www.abf.se/Distrikt-och-avdelningar/ABF-i-Uppsala-lan/

Folkuniversitetet har ett nära samarbete med universiteten och vi delar samma syn på kunskap och kvalitet i utbildning. Idén är att deltagarna ska få med sig kunskaper som direkt kan omsättas i praktiken - i arbetslivet eller i privatlivet.

www.folkuniversitetet.se/Uppsala

Sensus studieförbund skapar och finns med där mötesplatser för bildning och kultur utvecklas. Det gör vi tillsammans med medlemsorganisationer, samarbetspartner och deltagare. Vi lyfter fram relationer, rättigheter, hållbarhet och livsfrågor. Allt vi gör är folkbildning.

www.sensus.se

Ibn Rushd är ett muslimskt studieförbund som är öppet för alla, och har verksamhet över hela Sverige. Vi vill verka för att säkerställa demokrati och mänskliga rättigheter och arbetar aktivt för att stärka den svensk-muslimska identiteten.

www.ibnrushd.se

Studieförbundet Vuxenskolan ger individen möjlighet att utvecklas genom kreativa mötesplatser. Vår bildningssyn bygger på människans förmåga att själv forma sitt liv tillsammans med andra människor och med hänsyn till miljön.

ULB

Uppsala Läns Bildningsförbund

Övre Slottsgatan 6, 753 10 Uppsala.

Tel. 018-15 54 30. E-post: info@ulb.se • www.ulb.se

www.facebook.com/upsalalansbildningsforbund.

KULTURENS

**Studieförbundet
Vuxenskolan**